

Liikenne- ja viestintäministeriö

LAUSUNTO

kirjaamo@lvm.fi
liikennekaari@lvm.fi

23.5.2016

Viite: LVM/2096/03/2015

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry (jäljempänä "SHLL") on Suomessa toimivien huolinta- ja logistiikkayritysten elinkeino- ja työmarkkinapoliittisia asioita hoitava etujärjestö. Liittoon kuuluu reilu 70 jäsenyritystä, jotka yhdessä vastaavat kaikissa kuljetusmuodoissa valtaosasta Suomen ulkomaankaupan kappaletavaran vienti- ja tuontikuljetuksista. Liiton jäsenistöön kuuluvat myös kaikki keskeiset pikarahtiyrietykset, jotka hoitavat pääasiassa pakettiautoilla ulkomaankuljetuksiin tai puhtaasti Suomen sisäisiin kuljetuksiin liittyviä pakettikuljetuksia.

Koska luonnoksella hallituksen esitykseksi liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi on merkittävä vaikutus myös SHLL:n jäsenten toimintaedellytyksiin, niin SHLL haluaa antaa asiasta lausunnon.

Yleistä SHLL katsoo, että liikenne on sektori, jossa digitalisaation avustuksella ja sen tuomilla mahdollisuuksilla voidaan merkittävästi parantaa ja tehostaa Suomen nykyisiä liikennepalvelumarkkinoita sekä myös mahdollistaa uusien liiketoimintamallien käyttöönottoa liikennesektorilla.

Edellä mainitusta syystä SHLL suhtautuu positiivisesti LVM:n liikennekaariluonnoksessa esittämiin muutosehdotuksiin.

SHLL:n näkemykset liikennekaaren pykäläteksteihin ja/tai niiden perusteluihin

SHLL haluaa kiinnittää LVM:n ja lainsäätäjän huomion seuraaviin kohtiin liikennekaariluonnoksessa:

II Osa 1 Luku 1 §

"Ammattimaisella kuljettamisella tiellä tarkoitetaan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön harjoittamaa henkilöiden tai tavaroiden kuljettamista korvausta vastaan, jollei toiminta ole pienimuotoista. Pienimuotoisena pidetään toimintaa, jossa tällaisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kuljetustoiminnasta saadut korvaukset edeltävän 12 kuukauden aikana eivät kokonaisuudessaan ylitä 10 000 euroa.

Tätä lakia ei sovelleta kuljetustoimintaan, joka on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla pienimuotoista."

SHLL katsoo, että pykälässä säädetty rajanveto (10.000 euroa) ammattimaisen ja pienimuotoisen (ei-ammattimaisen) toiminnan osalta on kannatettava ja luo edellytyksiä kokeilukulttuurille ja palveluille, joissa voidaan hyödyntää digitalisaation tuomia mahdollisuuksia.

SHLL katsoo kuitenkin, että pienimuotoisen/ei-ammattimaisen kuljetustoiminnan harjoittamiseen olisi hyvä edellyttää toimijan sähköistä ilmoitusvelvollisuutta viranomaiselle esim. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafille tai verottajalle mm. seuraavista syistä:

- Viranomaisille/valtiolle jää joku merkintä/käsitys ei-ammattimaisen toiminnan laajuudesta Suomessa, sillä ilman mitään käsitystä toiminnan laajuudesta sitä on vaikea tutkia, kehittää tai tarvittaessa säädellä. Tarve pystyä seuraamaan ei-ammattimaisen toiminnan laajuutta on ilmeinen, jotta pystytään myöhemmin arvioimaan toiminnan vaikutuksia kuljetuspalvelujen kentässä.
- Ei-ammattimaiselle ja pienimuotoista toimintaa harjoittavalle voidaan samassa yhteydessä kertoa/”opettaa” hänen velvollisuutensa ja vastuunsa harjoittamastaan kuljetustoiminnasta:
 - Esim. toimijan pitää pystyä tarvittaessa ilmoittamaan ja tarvittaessa tarkemmin selvittämään verottajalle pienimuotoisesta kuljetustoiminnasta saadut tulot verotusta varten.
 - Pienimuotoisen toiminnan harjoittaja pystyy arvioimaan omat riskinsä ei-ammattimaisen kuljetuspalvelun tuottamisessa ja sen yhteydessä mahdollisesti aiheutuneista henkilö- ja/tai tavaravahingoista (esim. kattaako liikenne-, kasko- tai peruskotivakuutus vahingot vai ei)

SHLL katsoo, että ei-ammattimaiselle kuljetustoimijalle asetettu sähköinen ilmoitusvelvollisuus (ennen tai jälkeen toiminnan aloittamisen) ei ole sellainen hallinnollinen este, mikä estäisi toiminnan harjoittamista, mutta ilmoituksella olisi todennäköisesti kuitenkin harmaata taloutta estävä vaikutus.

Lisäksi SHLL katsoo, että liikennekaaren hallituksen esityksen perusteluissa tulisi ottaa kantaa pienimuotoisen/ei-ammattimaisen kuljetustoiminnan harjoittajan vastuisiin mahdollisissa henkilö- ja/tai tavaravahingoissa. Esimerkiksi koskeeko lähtökohtaisesti pakottava Tiekuljetussopimuslaki (345/1979 (TKSL)) myös ei-ammattimaista kuljetustoimintaa, sillä TKSL:n 1 §:n mukaan lakia sovelletaan vastikkeelliseen sopimukseen moottoriajoneuvolla tapahtuvasta tavarankuljetuksesta Suomessa (kotimainen kuljetus). Pienimuotoisen kuljetustoiminnan harjoittajan sekä tämän ”asiakkaan” tulevan oikeusturvan osalta liikennekaaren hallituksen esityksessä olisi vastuukysymyksiä syytä käsitellä jossain määrin, jotta liikennekaarella ei luoda turhaa epävarmuutta oikeustilaan.

II Osa 1 Luku 2 - 13 §:t

SHLL katsoo, että liikennekaariluonnoksessa esitetyt muutokset henkilö-, taksi- ja tavaraliikenteen luvanvaaraisuuteen ovat kannatettavia.

SHLL katsoo, että liikennekaareissa esitetyt muutokset lisäävät kilpailua kuljetusmarkkinoilla, tehostavat kuljetuksia siten, että henkilö- ja tavaraliikennettä voidaan tarvittaessa järkevällä tavalla yhdistellä sekä mahdollistaa kuljetuksiin käytettävälle kalustolle järkevämmän ja monipuolisemman käytön.

Muutoksilla vähennettäisiin merkittävästi liikennepalvelujen kehittämistä estävää sääntelyä ja yrityksille koituvaa hallinnollista taakkaa sekä luotaisiin digitalisaation, automaation ja uusien innovaatioiden käyttöönotolle toimivampi lainsäädäntökehikko.

Ainoana muutoksena liikennekaariehdotukseen SHLL katsoo, että 2,0 - 3,5 tonnin ajoneuvoilla (=pakettiautot) suoritettavilta ammattimaisilta kuljetuksilta edellytettäisiin kevyttä ilmoitusvelvollisuutta Liikenteen turvallisuusvirasto Trafille samaan tapaan kuin aiemmin on esitetty pienimuotoisille/ei-ammattimaisille kuljetuksille.

II Osa 1 Luku 14 § - Tavarankuljetuksen tilaajan selvitysvelvollisuus

Kyseisissä pykäläehdotuksissa säädetään tilaajan ja välityspalvelun tarjoajan selvitysvelvollisuudesta tavarankuljetuksia tilattaessa.

Suomessa Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006(tilaajavastuulaki)) on tilaajien selvitysvelvollisuutta koskeva yleislaki, joka koskee kaikkea elinkeinotoimintaa mukaan lukien kuljetustoiminta.

SHLL katsoo, että kaikki tilaajan selvitysvelvollisuutta koskevat määräykset olisi parempi keskittää tilaajavastuulakiin (1233/2006), koska liikennekaareissa tullaan pitkälti sääntelemään pääosin muista asioista kuin tilaajaa koskevista asioista. Siirrolla selkeytettäisiin ja helpotettaisiin tilaajien selvitysvelvollisuuden ja sen laajuuden hahmottamista, koska tällöin selvitysvelvollisuuksista olisi säädetty vain yhdessä laissa.

Lopuksi

SHLL on kiinnostunut osallistumaan Liikennekaaren jatkokäsittelyyn ja valmis käymään jatkossa syvempää ja yksityiskohtaisempaa keskustelua liikennekaaren valmistelun edetessä.

Helsingissä 23.5.2016

Kunnioittaen

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIIKKALIITTO RY

Petri Laitinen
Toimitusjohtaja